

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2021.06.21-06.28.

Időjárás:

A múlt héten is folytatódott a száraz, meleg, kánikulai időjárás. Csapadék általában minimális mennyiség hullott (1-2 nap), egyenlőtlen eloszlásban, a zivatarok góc-szerűen alakultak ki (1,0-27,0 mm). A hőmérsékleti értékek éjszaka és nappal is emelkedtek (minimum: 12,7-16,8 fok, maximum: 27,0-33,0 fok; átlag: 19,4-25,4 fok). A páratartalom 65-75 % között változott, csak az esős napok környezetében emelkedett jelentősebben (85-90 %).

Az UV sugárzás magas volt, a zöldség-és gyümölcsféléken gyakorivá váltak a napégés tünetei.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi búza: viaszérés.

Őszi árpa: betakarítás kezdete;

Károsítók:

A hétvégén a térségben megkezdték az őszi árpa betakarítását.

Őszi búzában is felgyorsultak az érési folyamatok. A levelek felszáradása általános, folyamatos. Növényegészségügyi szempontból jelentős változás nem látható az állományokon az előző héthez képest.

REPCE

A repce glifozátos állományszárítása nagyrészt a végéhez közeledik a térségben. Az állományok érése, száradása folyamatos.

KUKORICA

Növényfenológia: ~11-13 leveles állapot. A homokos, sülevényes talajokon a kukorica aszálytünetei fokozódtak. Az állományok alacsonyak (a fejlettség még mindig elmarad az ilyenkor szokásostól), legfeljebb 40-50 cm magassággal.

Károsítók:

Kukoricában a **kukoricamoly** rajzása folyamatos, de csökkenő egyedszámú, a fertőzött területeken 1-2 db imágó/fénycsapda/3 nap mennyiségben csapdázható a kártevő. A lárvák fejlődése, kártétele folyamatos. A többségében L2-es lárvák levéllyuggatásai már jól láthatók a leveleken.

A **levéltetvek** egyedszáma minimálisra csökkent a kukorica állományokban. Az alsó leveleken folytatódott az **atkák** (közönséges kétfoltos takácsatka) felszaporodása és kártétele. A kártétel az eddig is érintett alsó 1-2 levélemeleten növekedett (itt közepes-erős fertőzöttség is látható), de a felfelé terjedés nem jellemző. A populáció fejlettsége vegyes, tojások és imágók is előfordulnak jellemzően.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: virágzat kiemelkedése-teljesen elkülönülő virágzat.

Napraforgóban a **levéltetvek** felszaporodása minimálisra szorult vissza. A **poloskák** egyedszáma és kártétele sem növekedett, legfeljebb gyenge létszám és kártételi veszély jellemzi.

Az alsó leveleken gyenge (egy-egy táblán közepes) mértékű az **alternáriás foltosság**, nem változott.

BURGONYA

Növényfenológia: virágzás vége, kötődés.

Burgonyában a **burgonyabogár** imágók létszáma csökkent (legalábbis a védett állományokban). Ahol eddig nem tették, ott a védekezéseket haladéktalanul el kell végezni a kelő lárvák ellen.

A **levéltetvek** felszaporodása mérséklődött, nem jelentős.

Az öntözött területeken megjelentek, egy-egy táblán gyenge-közepes mértékűre erősödtek a **burgonyavész** tünetei. Gyakori az alsó levelek felszáradása amely részben a betegséggel, részben élettani változásokkal magyarázható. A védekezések folytatása javasolt.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: gyümölcsfejlődés, érés;

Alma, körte: gyümölcsfejlődés (~dió nagyságú gyümölcsök), intenzív hajtásnövekedés;

Károsítók:

Almában, körtében a **levéltetvek** felszaporodása, kártétele csökkenő. Csupán ott látható erős kártétel, ahol egyáltalán nem volt védekezés.

A csapda fogások alapján az **almalevél-aknázómoly** rajzása viszonylag alacsony számú, stagnáló (26-30 db imágó/csapda/3 nap). Az **almamoly** rajzása folyamatos, átmenetileg csökkenő számú (1-3 db imágó/csapda/3 nap). Az újabb védekezésre fel kell készülni.

A **vértetvek** felszaporodása intenzív, házi kertben erős fertőzések is láthatók.

Betegségek közül néhány hajtáson megfigyelhetők az **alfafalisztharmat** újabb tünetei, de jelentősen nem növekedett a fertőzöttség az előző időszakhoz képest. Ezzel szemben az **alfafa varasodás** újabb levéltünetei jelentősen növelik a fertőzöttséget és ezzel a későbbi fertőzésveszélyt is az ültetvényekben. A lombozaton sok esetben közepes (3-4-es skála, 11-50 %) károsodás látható, konídium kiverődéssel, melyet az új tünetek („olajfolt”) tovább súlyosbítanak. A gyümölcsön kedvezőbb a helyzet, legfeljebb gyenge mértékű a betegség fellépése (1-3. fotó). A védekezések továbbra is indokoltak!

Körtében a **varasodás** fertőzöttség a leveleken, és a gyümölcsökön is jelentős (közepes mértékű!), elsősorban házi kerti környezetben. Nagyüzemben legfeljebb gyenge mértékű a betegség fellépése. Védekezés hiányában az eddig kialakult foltokról lefűződő konídiumok az

éjszakai páralecsapódás nyomán újabb fertőzési ciklusokat indíthatnak el, ezért további intenzív védelem javasolt.

1-3. fotó: Alma varasodás fertőzöttség levélen és gyümölcsön

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő 14-23 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. Őszi-kajszibarackban a **zöld Őszibarack levéltetű** felszaporodása mérséklődött, de sok fán láthatók góc-szerűen a súlyos kártételek. Cseresznyében csökkenő a **cseresznyelég** rajzása 1-3 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A lárvák kártétele folyamatos és növekvő **cseresznyén és meggyen** egyaránt. A gyümölcsök 25-50 %-a fertőzött. A tavalyi évhez viszonyítva idén egyértelműen nagyobb jelentőségű a kártevő mind az imágók számát, mind a lárvakártételt tekintve.

Cseresznyében és meggyben a cseresznyelég kártétele nyomán fokozódtak a **moniliás gyümölcsrothadás** tünetei, jelenleg egy-egy fajtán ~5-10 %.os. Az érő gyümölcs védelme indokolt, az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembevételével mellett.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása folyamatos, stagnáló 23-27 db imágó/csapda/3 nap fogással. A folyamatos védelem szükséges.

SZŐLŐ

Növényfenológia: virágzás vége, kötődés-2-3 mm-es bogyók, fürtlehlás kezdete.

Szőlőben a száraz (kánikulai) időjárás ellenére, a sűrű lombzatú állományokban megjelentek a **peronoszpóra** és a **lisztharmat** szekunder levéltünetei. A betegségek terjedése a tartósan 30-32 fok feletti hőmérsékleten lassúbb, de az éjszakai páralecsapódás, az időnként magasabb (75 % vagy afelett) páratartalom kedveznek a konídiumos és sporangiumos fertőzésnek. A peronoszpóra sporangium „kiverődése” egyelőre nem gyakori, de a sűrűbb állományokban megfigyelhető. A lisztharmat fellépése – mivel a gomba UV érzékeny – szintén a sűrűbb állományokban tapasztalható, ezért a hajtásválogatásnak, zöldmunkáknak nagy jelentősége van a permetezések előtt.

A **feketerothadás** levéltünetei csak az elhanyagoltabb szőlőkben jelentős az alsó leveleken, máshol egy-egy levélfolt látható jelezve, hogy a betegség jelen van és védekezés hiányában zsendülésig a fürtöket is fertőzheti. A betegségek ellen intenzív védelem javasolt!

A **szőlőmolyok lárváinak** kártétele egy-egy ültetvényben jelentősebb, a fürtök gyenge-közepes fertőzöttsége jellemző.

Az **amerikai szőlőkabóca** lárvakelése és fejlődése folyamatos az alábbiak szerint: L1: 0 %; L2: 17 %; L3: ~74 %, L4: 9 %. A fertőzött ültetvényekben a védekezések megkezdhetők.

Zalaszentlőrinc, 2021. június 28.

Tűh Annamária
előrejelző